

Kulturdepartementet
0030 Oslo

Vår ref.: 008.0 202 - 2014

Deres ref.:

Datert: 01.11.14

Høringssvar fra Rennebu kirkelige fellestråd til høringen Staten og Den norske kirke - et tydelig skille

Rennebu kirkelige fellestråd mener Den norske kirke går inn i en spennende tid med et definert skille mellom staten og kirken. Det er naturlig etter kirkeforliket fra 2008. Departementet gir overgangen i to faser, hvor av de endringene som nå foreslås skal gjelde for 2017 - 2020 og med fase to gjeldende fra 2020. Med erfaringer fra andre midlertidige løsninger, kan disse raskt bli med i en permanent fase. Fellestrådet mener derfor det er av betydning at de midlertidige løsningene er så gode og godt forankret at de kan gjelde også i den permanente fasen. Rennebu kirkelige fellestråd ønsker generelt å påpeke at et overordnet mål for prosessen er å få til en arbeidsgiverlinje. Det medfører behov for gode lovhjemler som underbygger dette og sikrer at to arbeidsgiverlinjer blir en.

1. Rettssubjekt - hvilke instanser som skal ha selvstendig rettssubjekt.

Fellestrådet ser det som naturlig at det opprettes et nasjonalt rettssubjekt på linje med det Kirkemøtet har vedtatt. Dette som et tillegg til soknet som rettssubjekt i dag.

Forslag til lovtekst i ny kirkelov § 2 er derimot noe vag ved bare å vise til "Den norske kirke så vel som det enkelte sokn.." Hvem blir her "Den norske kirke"? I utgangspunktet er "Den norske kirke" hele organisasjonen fra øverst til nederst. Mulig det bør stå: "Den norske kirke ved Kirkemøtet, så vel som det enkelte sokn.."

2. Lovgrunnlag for statens finansieringsansvar av Dnk.

Høringsforslaget viser statens finansieringsansvar i forslag til § 22. Her står det følgende: "Etter budsjettsøknad fra Kirkemøtet gir staten tilskudd til prestatjenesten og kirkens virksomhet regionalt og nasjonalt. Staten kan gi tilskudd også til andre kirkelige formål".

Fellestrådet mener det er svært viktig med en lovhjemmel om statens ansvar på lik linje med kommunene overfor soknet. Samtidig mener fellestrådet at formuleringen i lovteksten blir noe enkel. Hva er for eksempel innlagt i prestatjenesten? Prestenes lønn? Videreutdanning? Permisjonsreglene som de står i dag? Hva ligger innunder de regionale og nasjonale virksomheter utover bispedømmeråd/kirkeråd/bispemøtet/kirkemøtet?

Ved eventuell uenighet kan det føre til at kun prestatjenesten og de etablerte regionale og nasjonale administrative ledd skal følge ordningen, ikke for eksempel trosopplæringsreformen som i dag er en sterk drivkraft for det lokale kirkelige arbeidet. Fellestrådet mener at staten bør i lovhjemmel ta med i alle fall trosopplæringen slik at det ikke blir en diskusjon om framtidige midler til denne. I § 15 som beskriver kommunens ansvar overfor fellestrådet, er det mer detaljert og klarlagt. Det er en hjelp til ansvarsbevissthet hos begge parter.

Et forslag til utfyllende lovtekst er følgende:

"Etter budsjettsøknad fra Kirkemøtet gir staten tilskudd til:

- prestedtjenesten
- kirkens virksomhet regionalt og nasjonalt
- trosopplæringen
-

Staten kan gi tilskudd også til andre kirkelige formål".

Rennebu kirkelige fellesråd mener det er nødvendig av departementet å avgrense muligheter til å ta opp lån og garantier på vegne av Den norske kirke.

3. Regulering av biskopenes og prestenes tjeneste.

Departementet fastsetter en lovregulert preste, proste - og bispetjeneste. Fellesrådet ser dette som en naturlig videreføring av dagens organisering. Det gir også en trygghet i at staten forutsetter en prest i hvert sokn, en prost i hvert prosti og en biskop i hvert bispedømme. En framtidig organisering kan se annerledes ut og da gir lovteksten det mulig å endre ved å ta inn "Avgjørelsesmyndighet etter dette ledd kan overlates til bispedømmerådet." Det mener rådet er bra.

4. Klagenemnd for kirken og rett saksøkt

Departementet tenker å innføre en særskilt klagenemnd for Den norske kirke. Klagenemnden gis saker som omfatter klager fra brukere og fra tilsatte.

Fellesrådet ser det som nyttig i hovedsak å bruke vanlig klageadgang ut fra offentleglova og arbeidsmiljøloven for hele organisasjonen, men ser at det på noen felt er klokt å ha en egen klagenemnd som departementet påpeker. Her sammenfaller synet med departementet på følgende saker:

- ved klage på dispensasjon fra krav om medlemskap, § 29.
- treffer vedtak om oppsigelse, suspensjon og avskjed av biskop, § 7 c).

Fellesrådet samstemmer ikke med departementet på de øvrige punktene i forslag til § 27.

Fellesrådet er usikker på om lovteksten legger opp til to ulike måter å behandle arbeidstakerne i hele organisasjonen Den norske kirke. Gjelder forslaget i § 27 punkt b for alle tilsatte inkludert på sokne/fellesrådsnivå eller er rettigheten ment for de som i dag er statsansatte? Her mener fellesrådet lovteksten er uklar. Uavhengig av forslag til lovtekst mener fellesrådet at oppsigelsesvernet for en arbeidstaker uavhengig av tjenestemannsloven er sterk og godt forsvarlig. Det er mulig å legge alle tilsatte inn under ordningene tilknyttet arbeidsmiljøloven.

Fellesrådet lurer videre på hvorfor vedtak i kirkerådet trenger påklaging til en klagenemnd. Dagens kirkelov innehar ikke en slik hjemmel. Kirkerådet vil også være Kirkemøtets utøvende organ og vil det da egentlig være Kirkemøtet som er rett saksøkt?

5. Overføring av tjenestemenn fra stat til Dnk/arbeidsgiverspørsmålet.

Departementet legger ikke fram et forslag på hvor arbeidsgiverspørsmålet skal ligge, men det gir sterke føringer gjennom lovforslag i § 23 og § 24 på hva som er mulig eller ikke.

Kirkemøtet er juridisk arbeidsgiver og det betyr at ett eller flere organ enn Kirkemøtet må få delegert arbeidsgiveransvaret. Fellesrådet ser at det øverste ansvaret bør ligge i sentralt organ, men at det naturlig delegeres nedover i organisasjonen for mest mulig nærhet mellom arbeidsgiver og arbeidstaker.

Slik lovforslaget er for delegasjon, legger staten føringer for at de som per i dag er statstilsatte og som skal overføres til kirken ikke kan tilsettes lokalt av sokne/fellesråd. Dette medfører en fortsatt todeling av arbeidsgiveransvaret i Den norske kirke med mindre sokne/fellesråd delegerer dette ansvaret oppover i organisasjonen.

Fellesrådet ser det som uheldig at arbeidsgiverlinjene ikke føres sammen allerede fra 2017 og ønsker ikke en midlertidighet hvor deling av linjene beholdes som i dag.

6. Pensjonsordning.

Høringsforslaget legger opp til ulik bruk av pensjonskasser for ulike arbeidstakergrupper. Det er i utgangspunktet ikke så problematisk i og med at sokne/fellesråd i dag inngår egne avtaler om pensjon, de fleste via KLP. Samtidig mener Rennebu kirkelige fellesråd at dette er et svært uheldig signal at deler av arbeidstakerne har mulighet for å ha en pensjonskasse andre automatisk er ekskludert fra alt etter hvilket nivå man arbeider på i kirken.

7. Delegasjonsmyndighet.

Departementet foreslår en delegasjon av myndighet som gir følgende praksis:

a) Sentrale organer kan delegerer myndighet og ansvar helt ned til og med prostnivået. Dette inkluderer arbeidsgiveransvaret.

b) Sokne/fellesråd vil ikke kunne få ansvar fra den nåværende andre arbeidsgiverlinja representert ved kirkeråd/bispedømmeråd/prost. Sokne/fellesråd kan derimot gi myndighet fra seg oppover i systemet. Dette er også kommentert under punkt 5.

En slik delegasjon vil trolig gi regionale og sentrale ledd fortrinn og være med på en sentralisering av kirken. Fellesrådet er med på at lokalleddene gjerne bør blir mer robuste og større, noe som kan skje naturlig gjennom kommunesammenslåing eller samarbeid fellesråd i mellom. Men rådet mener at sokne/fellesråd får liten medvirkning i forslaget til ny ordning når delegasjonsrettigheter avskjæres. Rennebu kirkelige fellesråd er klar på at delegasjonsmyndighet må være åpen i hele organisasjonen. Det betyr at øverste ledd kan delegerer helt ned til soknenivå. Dette er et viktig kirkepolitisk spørsmål.

8. Opplysningsvesenets fond (OVF)

Departementet foreslår ingen endringer i bruken av OVF. Fellesrådet er enig i dette. Rådet har heller ikke kommentar til hvordan OVF eventuelt skal overføres til kirken, som del av kirkens likviditet, eller beholdes statlig, men at kirken rår over fondet. Dette er noe som bør avklares på sentralt hold.

9. Økonomi

Det vil ved en virksomhetsoverdragelse alltid være behov for overgangsmidler. Det gjelder også kirken. I tillegg vil Dnk måtte inn med egne regnskapssystemer. Departementet foreslår at Kirkerådet er utøvende økonomisk ansvarlig. Fellesrådet er enig i at Kirkerådet får det øverste økonomiske ansvaret. Men uansett regnskapssystem, bør systemet kunne brukes opp mot kommunal sammenheng med en samkjøring til slik at regnskapssystemene er like fra lokalt til sentralt hold.

Utover de kommentarene gitt her, mener Rennebu kirkelige fellesråd departementets vurderinger er gode og at forslagene til ny kirkelov kan stå.

For
Rennebu kirkelige fellesråd

Sign.
Herborg Skorpe Skjolden
kirkeverge